

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	7
Onderwerp:	Kadernota warmte
Datum:	1 september 2020
Portefeuillehouder:	dhr. A. Schuurman
Decosnummer:	1144
Informant:	Lieke Helsper l.helsper@dalfsen.nl (0529) 8382

Voorstel:

De kadernota Transitievisie Warmte vast te stellen.

Inleiding:

Nederland heeft in het Nationaal Klimaatakkoord een aardgasvrije gebouwde omgeving als doel gesteld, voor uiterlijk 2050. Dit betekent dat er de komende jaren gefaseerd veel gebouwen van het aardgas afgesloten moeten worden. Dit is inclusief bedrijfspanden, maar exclusief de warmte die bedrijven gebruiken voor productieprocessen. De plannen voor het uifasieren van aardgas worden vastgelegd in de Transitievisie Warmte (TVW), die uiterlijk in 2021 gereed moet zijn.

We werken stapsgewijs naar deze TVW toe:

1. Startnotitie (vastgesteld januari 2020)
2. Kadernota (dit voorstel)
3. Concept Transitievisie Warmte (Q1/Q2 2021)
4. Transitievisie Warmte (Q4 2021)

In dit voorstel wordt u gevraagd te besluiten over de kadernota Transitievisie Warmte, waar onder andere uitgangspunten voor de Transitievisie Warmte worden voorgesteld.

Argumenten:

1.1 De kadernota transitievisie warmte formuleert uitgangspunten voor het opstellen van de transitievisie warmte

Door in dit stadium uitgangspunten vast te leggen waar we als gemeente Dalfsen en stakeholders waarde aan hechten voor een transitievisie warmte, zorgen we ervoor dat deze integraal meegenomen worden in het vervolgproces van het opstellen van de transitievisie. De volgende uitgangspunten worden benoemd in de kadernota:

- De basis voor de warmtetransitie is dat er voor elke inwoner van de gemeente Dalfsen vanaf vaststelling van de visie een handelingsperspectief ontstaat. Ook voor de bewoners en bedrijven die niet in de wijken wonen waarvoor als eerste een wijkuitvoeringsplan wordt opgesteld.
- Het handelingsperspectief is gebaseerd op het nemen van maatregelen aan woningen en wordt door middel van een stappenplan gepresenteerd;
- De participatie vindt 'van onderop' plaats. Er wordt ruimte geboden voor initiatieven, binnen de wettelijke kaders, uit de wijk;
- Communicatie en participatie krijgen een centrale plek in de TVW. Hierbij wordt zowel een digitaal als een, waar mogelijk, fysiek traject opgestart. Waar mogelijk wordt de participatie van de warmtetransitie gekoppeld aan die van de omgevingsvisie;
- De transitievisie warmte wordt zo veel mogelijk en waar mogelijk integraal gekoppeld aan fysieke opgaves vanuit het ruimtelijke en sociale domein (vb. vervanging riolering, waterleiding, gasnetten, infrabeheer, klimaatadaptatie). Hiervoor wordt een werkwijzer opgesteld voor alle relevante afdelingen;
- Bij de keuze voor alternatieven wordt de ruimtelijke impact op de fysieke leefomgeving vooraf inzichtelijk gemaakt, beoordeeld en meegewogen;
- De keuze voor de eerste wijkuitvoeringsplannen is gebaseerd op fysieke en sociale kenmerken van de wijk, aangevuld met initiatieven uit de wijken;
- Voor de wijkuitvoeringsplannen wordt in eerste instantie verkend of lokale warmtebronnen toepasbaar zijn;
- Betaalbaarheid en betrouwbaarheid zijn belangrijke uitgangspunten, waarbij de energierekening voor de inwoners betaalbaar moet blijven;
- Efficiënt gebruik en besparing van warmte staat voorop in de transitievisie;
- De transitievisie warmte heeft een adaptief karakter. Dat wil zeggen dat het ruimte houdt voor mogelijke technologische ontwikkelingen en innovatie;
- Bij de totstandkoming van de wijkvolgorde moet rekening gehouden worden met een realistische planning voor wat betreft planning en uitvoering.

1.2 De kadernota transitievisie warmte zet in op een combinatie van de regierollen "procesregisseur" en "integraal" die we als gemeente willen innemen in het proces van de transitievisie.

Als gemeente hebben we van het Rijk de "regierol" gekregen in de warmtetransitie. Door met elkaar af te stemmen hoe we deze regierol als gemeente willen invullen, kan de uitvraag voor externe begeleiding van de transitievisie beter "op maat" gemaakt worden. Ook kan er een beter inzicht

gegenereerd worden in de benodigde capaciteit en kosten voor het opstellen van de transitievisie en wijkuitvoeringsplannen.

Uitgangspunten van deze regierollen zijn:

- Inwoners en stakeholders worden uitgebreid geconsulteerd (bijv.: tijdens het kwartaaloverleg met de Duurzame Dorpen is besproken dat een aantal van hen een “warmtegroep” zullen vormen en zo actief mee kunnen denken met de Transitievisie Warmte);
- De warmtetransitie wordt als een co-creatie gezien voor een maximale betrokkenheid, inbreng en draagvlak;
- De communicatie is gericht op het creëren van bewustwording en het bieden van handelingsperspectief;
- Er wordt gewerkt aan draagvlak van de warmtetransitie door integraal ook sociale, economische en ruimtelijke doelen te realiseren;
- Meerdere gemeentelijke afdelingen worden betrokken om verbinding tussen opgaven tot stand te brengen.

Kanttekeningen

1.1 Invloedsfeer van de gemeente op een betaalbare transitie

Iedere bewoner zal uiteindelijk mee moeten in deze transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Dit is alleen haalbaar als de transitie betaalbaar is voor inwoners. In het Nationale Klimaatakkoord wordt er gesproken over het streven naar woonlastenneutraliteit. Echter ligt dit deels buiten de invloedsfeer van de gemeente. De gasprijs bijvoorbeeld is o.a. gebaseerd op internationale marktwerking en de prijs van warmte uit warmtenetten is ook gereguleerd. Als gemeente heb je hier geen invloed op. Gezien de grote financiële opgave die deze transitie met zich mee brengt zal het succesvol laten verlopen van de transitie mede afhangen van aanvullende financiële middelen van het Rijk en stakeholders.

1.2 Gevolgen van Covid-19 voor het participatietraject

De wens is om actief te participeren met stakeholders bij het opstellen van de Transitievisie Warmte evenals met inwoners bij het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen. Echter zal er rekening gehouden moeten worden met de richtlijnen omtrent Covid-19 die op dat moment gelden. Omdat we ons moeten houden aan de door het Rijk gestelde deadline van eind 2021 kan het zijn dat het participatietraject last-minute aan veranderingen onderhevig zal zijn

1.3 Bij het vaststellen van uitgangspunten ontstaat het risico dat daar vanaf geweken wordt gedurende het vervolgproces

Afwijken van de uitgangspunten kan gevolgen hebben voor het imago van de gemeente. De uitgangspunten zullen worden geborgd door deze onderdeel te laten zijn van de opdracht voor het schrijven van de transitievisie. Hier zal ook op gemonitord worden.

1.4 Bij het vaststellen van een regierol ontstaat het risico dat deze niet waargemaakt kan worden

Naar aanleiding van gesprekken met verschillende stakeholders wordt voorgesteld een regierol aan te nemen waarbij belanghebbende een belangrijke rol spelen. Om te borgen dat deze rol juist uitgevoerd wordt worden er evaluatiemomenten (bijvoorbeeld digitaal) of feedback mogelijkheden gecreëerd in het traject van de transitievisie.

Alternatieven:

Het vaststellen van de Transitievisie Warmte zelf is een wettelijke verplichting. Alternatieve keuzes zijn te maken in de totstandkoming van het traject.

1. Er kan geen kadernota worden vastgesteld.
Wanneer er geen kadernota wordt vastgelegd is er een verhoogd risico dat er niet aan de verwachtingen van de belanghebbende wordt voldaan.
2. Er kan een andere rol gekozen worden dan de huidig voorgestelde combinatie tussen procesregisseur en een integrale regierol.
Andere opties zijn een meer afwachtende rol waarin alleen het minimale gedaan wordt of sturende rol waarin ingezet wordt op snelheid en niet op betrokkenheid.
3. Er kunnen aangepaste uitgangspunten worden vastgesteld

De voorgestelde uitgangspunten zijn tot stand gekomen na gesprekken met een aantal interne en externe stakeholders. De uitgangspunten zouden anders of op een meer specifiek of algemeen niveau geformuleerd kunnen worden.

Duurzaamheid:

In de transitievisie warmte komen verschillende onderdelen uit het beleidsplan duurzaamheid 2017-2025 terug. Bijvoorbeeld meer lokale kracht, minder energiegebruik en meer duurzame energie. Daarnaast geven we met de transitievisie warmte invulling aan onze wettelijke verplichting om te verduurzamen door van het aardgas af te sluiten.

Financiële consequenties:

Er zijn momenteel geen financiële consequenties omdat het bedrag beschikbaar gesteld door het Rijk in de decembercirculaire 2019 voor het opstellen van de Transitievisie Warmte van €202.101 al is opgenomen in de begroting. Dit bedrag is naar verwachting voldoende voor het opstellen van de visie. Daarnaast wordt er waar mogelijk gebruik gemaakt van subsidies

Communicatie:

Wanneer de kadernota vast wordt gesteld door de raad zal dit teruggekoppeld worden naar de personen die input hebben geleverd op de nota. Verdere communicatie over de Transitievisie Warmte zal gedaan worden wanneer het schrijven van de transitievisie warmte is gestart. Aan het begin van dat traject zal er ook een communicatieplan gemaakt worden. Communicatie met een aantal belangrijke stakeholders, zoals de Duurzame Dorpen, is al opgestart.

Vervolg:

We gaan direct aan de slag met de volgende fase: de daadwerkelijke visie. In het eerste half jaar van 2021 wordt een concept versie van de transitievisie aangeleverd, vervolgens krijgt u, maar ook de stakeholders de gelegenheid hier feedback op te geven en zal dit verwerkt worden tot de transitievisie warmte 1.0. Deze visie wordt minimaal elke vijf jaar herzien.

Bijlagen:

1. Kadernota transitievisie Warmte

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris/directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 september 2020, nummer 1144;

overwegende dat de gemeente Dalfsen de ambitie heeft een Transitievisie Warmte op te stellen;

gelet op dat in het Nationaal Klimaatakkoord is vastgelegd dat iedere gemeente een Transitievisie Warmte moet vaststellen voor eind 2021;

gezien de startnotitie Transitievisie Warmte;

b e s l u i t :

vast te stellen de kadernota Transitievisie Warmte.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 26 oktober 2020.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater